

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 37 (809).

24 грудня 1964 р.

Ціна 2 коп.

КАФЕДРА І СТУДЕНТСТВО

НА ВЧЕНІЙ РАДІ ОДУ

НЕЩОДАВНО на розширеному засіданні Вченої Ради університету обговорили питання про виховну роботу серед студентів. З доповіддю виступив проректор доцент Г. Вязовський. При обговоренні цього питання цікаві думки і пропозиції висловили доценти А. Жаренко, О. Повітчанна, А. Введенський, О. Богатський, В. Кононов, професори О. І. Юрженко, Д. Г. Елькін, секретар парткому доцент І. М. Дузь.

З доповіді і виступів виділилось проблемне питання про роль кафедри у вихованні студентів. Безперечно, значна частина професорсько-викладацького складу бере участь у найрізноманітніших формах виховної роботи. Душею цієї роботи є партійні організації, які спрямовують навчально-виховний процес, ставлять завдання, перевіряють їх виконання і т. д. Виконуючи доручення партійних і профспілкових організацій, члени кафедр в цілому докладають всіх зусиль до того, щоб виховати високоідейних будівників комунізму.

Але чимало кафедр, як колективи, як організуючі ланки ще не знайшли свого місця в системі виховання.

Щоб виховувати, треба мати конкретну мету, перспективу. Не всі кафедри це мають, бо плани на семестр складаються формально: агітаторам проводити політгодини, всім відвідувати гуртожитки, провести вечір, прочитати лекції, послухати звіт агітаторів... Які лекції читати? Чому і з якою метою присвятити вечір? Для чого ходити в гуртожиток? На ці питання в жодному плані відповіді не знайдете. Так годиться — і все.

Кафедра не повинна фіксувати те, що роблять викладачі, виконуючи доручення громадських організацій.

а мати своє, конкретно визначене коло проблем. Вчена Рада зобов'язала Ради факультетів, кафедри разом з партійними і профспілковими організаціями до 1 січня 1965 р. скоординувати свою роботу, виділити найголовніші питання і розв'язувати їх у тісному взаємозв'язку з навчально-науковим процесом.

Насамперед — це рівень лекцій і практичних занять. Викладач, який погано читає лекції, не може бути авторитетом у виховній роботі. Треба підвищити вимогливість до своїх колег, а не відписуватись сумнозвісною фразою: «Загалом лекція відповідає університетському рівню».

Як показав аналіз 54 стенограм, лише 3 лекції останнім часом обговорювались на кафедрах в аспекті виховання. Це мізерно мало. Щоб знати студентів, треба працювати з ними. Вчена Рада зобов'язала всіх викладачів залучити до своєї наукової роботи невеликі групи студентів, невинно і розумно шукати нових форм в навчально-науковому процесі (дискусії, огляд нових методів дослідження) і т. п.

Виховну роботу необхідно поставити на науковий ґрунт. З цією метою Вчена Рада запропонувала кафедрам суспільних наук, педагогіки і психології в березні 1965 року провести семінар по узагальненню методів і форм виховної роботи в університеті на предмет їх доцільності та ефективності.

Проблемна постановка питання про виховну роботу, жваве його обговорення і розгорнуте рішення Вченої Ради сприятиме поліпшенню системи виховання марксистсько-ленінського світогляду, комуністичної моралі, практичних навичок, громадсько-корисної роботи в наших студентів.

КОРОТКО

В УНІВЕРСИТЕТІ з нагоди 4-ї річниці створення Національного Фронту звільнення Південного В'єтнаму відбувся мітинг солідарності з народом Південного В'єтнаму. На мітингу були присутні вчені, викладачі та студенти ОДУ, студенти-в'єтнамці, які навчаються в нашому університеті, а також студенти з інших країн.

НА ФІЛОЛОГІЧНОМУ факультеті відбулись збори, на яких обговорювались питання культури й побуту студентів. Змістовна доповідь М. Ілляша викликала активне обговорення.

ДНЯМИ студенти-географи третього курсу відвідали столицю братньої Молдавії. Вони оглянули долину річки Бик, в якій розкинувся Кишинів, познайомились з його визначними місцями й пам'ятниками, відвідали музеї. В цьому семестрі молоді дослідники просторів уже побували на Хаджибейському та Куяльницькому лиманах, в Білгород-Дністровському.

В ГОСТЯХ у студентів університету побував заслужений артист РРФСР Андрій Гончаров. З великою майстерністю читав він вірші радянських поетів. Студенти слухали його з увагою.

ЦЕЙ знімок зроблено на комсомольській конференції. На ньому — делегати конференції, студенти (зліва направо) Неля Єгорова, Ольга Юрженко, В'ячеслав Воронцов і Лідія Болотська.

Після конференції вони стали активніше брати участь в громадській роботі. Лідія Болотська, наприклад, виконуючи комсомольське доручення, викладає на курсах по підготовці до університету. Неля Єгорова та Ольга Юрженко беруть активну участь в роботі наукових студентських гуртків.

Все активніше бере участь в громадському житті В'ячеслав Воронцов — першокурсник з механіко-математичного факультету. Успішно вчитися, працювати з вогником, виявляти творчу ініціативу — ось що мусить стати лінійкою поведінки кожного нашого комсомольця.

ІНІЦІАТИВА, САМОСТІЙНІСТЬ

ВИХОВАННЯ висококваліфікованого, всебічно розвинутого, багатого духовно й ідейно спеціаліста — благородне завдання нашої вищої школи. Тому питання виховання стоять в центрі уваги парторганізації, колективу нашого історичного факультету, як і університету в цілому.

Центром виховної роботи є академічна група. Форми й методи політико-виховної роботи дуже різноманітні. Ми не будемо зупинятися на вихованні студентів в процесі навчання, як однієї з найважливіших і результативних форм, а поділимось думками про роботу в час після навчання.

Різноманітні аспекти роботи в групі: проведення політінформацій, організація екскурсій, колективні відвідування кіно, театрів з наступним обговоренням їх в групі, проведення бесід в гуртожитку і т. д. Крім того, в час після навчання проводяться збори партійних, комсомольських, профспілкових організацій в академічній групі, і висвітлення всієї різноманітності життя в курсовій газеті.

При яких умовах весь цей комплекс робіт може позитивно відбитись на вихованні студентів? При умові, коли в цій різноманітній і складній роботі буде надана певна самостійність та ініціатива самим студентам.

Візьмемо, наприклад, III курс історичного факультету. Студентів на цьому курсі 38, з них 10 — комуністів, останні — комсомольці. Такий склад курсу дав можливість з першого року навчання надати студентам самостійність в накресленні й проведенні вищевказаних заходів. Партійна група вміло організувала весь курс на виконання поставлених перед ними завдань.

Збори партгрупки і КМС організації, на яких розглядались успішність і трудова дисципліна, були хорошою школою виховання студентства.

Величезну роль у вихованні студентів мають інформації на політичні теми. На останній політінформації йшла розмова про матеріали п'ятої сесії Верховної Ради СРСР.

До загальної тематики політінформацій, що дається партбюро, студенти вносили свої, хвилюючі їх, теми. Глибоко й всебічно обговорена тема «Як ми уявляємо собі свою спеціальність». Студенти говорили не тільки про благородну професію вчителя, але головним чином про те, яким слід бути, щоб стати достойним цього звання. Увага висловлюючих акцентувалась на оволодінні студентами науковими знаннями. «Не можна бути патріотом, не знаючи історії свого народу, не володіючи найреволюційнішою теорією в світі, марксистсько-ленінізмом» — заявив студент-комуніст Гончарук.

«Головною метою є знання предмета, а не складання його на іспитах. Для цього слід систематично працювати над його оволодінням», — говорить студентка-комсомолка Вітриук. Про людей високого обов'язку з любов'ю говорили студенти.

Не меншу активність викликали теми: «Про студентську дружбу», «В чому щастя людини», обговорення постановки російського драмтеатру «Сто чотири сторінки про кохання» та інші.

Всі виступи були просякнуті думкою про те, що від організації праці, від суворого додержання громадського порядку, порядку в гуртожитку залежить благополуччя всіх.

Критично до недоліків на курсі поставились комуністи Пода, Болденко, Панченко, Кицько, комсомольці Шевченко, Куштарев, Спірина, Артамонова та інші.

Обговорення, як правило, закінчувались тим, що накреслювались нові теми й плани.

«Знай своє місце, його революційні місця» — такий клич кинуло комсомольське бюро курсу. Були організовані екскурсії по революційних місцях міста, по місцях боїв за Одесу в період Великої Вітчизняної війни, познайомились з Одеською гаванню.

Студенти курсу взяли активну участь в місячнику по озелененню і впорядкуванню міста.

Всі ці заходи проводились не стихійно, не самопливом, а продумувались партгрупкою, комсомольським і профспілковим бюро курсу. До підготовки, а також до проведення цих заходів залучалась більшість курсу. Це по-справжньому самостійна робота студентів.

Розвиваючи ініціативу студентів, доведеться ще багато чого зробити на II курсі. Необхідно домогтись того, щоб жоден студент не стояв осторонь від життя курсу, факультету. Слід прищепити студентам навик щоденно читати газети, слідкувати за подіями, що проходять як внутрі країни, так і на міжнародній арені.

Заслугує також на увагу питання організації культурного відпочинку студентів курсу (в плані КВК та інші). Студенти повинні бути в найближчих стосунках з робочими колективами заводів міста. І тут — не обмежене поле діяльності для розвитку ініціативи та самостійності студентів.

Доцент С. СИЗОНЕНКО.

ЗВІТНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

В нашому університеті 22 грудня розпочалась XX звітна конференція, присвячена підсумкам науково-дослідної роботи на 1964 рік.

Вчені нашого університету брали активну участь не тільки в проведенні важливих теоретичних досліджень, але й у впровадженні їх в практику, у виробництво.

Конференція продовжуватиметься до 30 грудня.

В ЗВ'ЯЗКУ З ЖИТТЯМ

НА КАФЕДРІ

ОСНОВИ наукового комунізму — теорія побудови суспільства людської мрії, розуму, щастя. А практика — саме життя. І хоча цей предмет читається всього лише другий рік у вузах країни — студенти полюбили його.

Велике місце в програмі викладання основ наукового комунізму приділяється семінарським заняттям. І це не випадково, бо на них перевіряється глибина й міцність знань, одержаних студентами, їх вміння обгрунтовувати свої судження. Чим актуальніша тема, чим конкретніше питання — тим жвавіше й інтересніше проходить обговорення на семінарах.

Про хід семінарських занять з основ наукового комунізму на історичному факультеті й факультеті іноземних мов (поки що тільки на цих двох факультетах закінчуються семінарські заняття) йшла мова на спеціальному засіданні кафедри, на яке були запрошені студенти-п'ятикурсники.

Керівники семінарських занять доцент Д. Бельфор і викладач Л. Кошуба зробили інформацію про те, як проходять заняття. Вони підкреслили, що найактивнішу участь брали в семінарах студенти В. Зубрій, М. Ізвеків, І. Калюжний, А. Конушкіна (історичний факультет), Е. Равська, І. Бабич, Е. Карманова, О. Бричкіна (факультет іноземних мов) та інші.

Дуже цікавими й своєрідними були семінарські заняття (керівник Л. Кошуба), проведені зі студентами факультету іноземних мов на швейній фабриці ім. Воронського. На цьому підприємстві працює колектив комуністичної праці.

На засіданні кафедри студенти висловили ряд зауважень і побажань, які покращать методику проведення семінарських занять.

І. Проценко: Підготовка рефератів — корисна справа, але краще було б, щоб реферати були менші за обсягом, тоді більше буде часу для їх обговорення, дискусій.

М. Скрипник: На жаль, в Науковій бібліотеці нашого університету не складено каталога з основ наукового комунізму.

А. Рубан: Ми полюбили цей предмет тому, що він допомагає нам підсумувати знання, нагромаджені з суспільних дисциплін за п'ять років.

В. Зв'ягінцев: Нормальними є чотиригодинні, а не двоогодинні семінарські заняття. На мій погляд, не слід скорочувати кількість рефератів, а суворо регламентувати їх в часі.

Завідуючий кафедрою основ наукового комунізму доцент Д. Щербаків, підводячи підсумок обговоренню, сказав, що викладачі кафедри будуть творчо шукати різноманітні шляхи й методи проведення семінарських занять. Прикладом цього може бути семінарське заняття на тему «Комунізм і труд» (керівник доцент Б. Бельфор), проведене зі студентами-істориками.

НА ТЕПЛОХОДІ

ЦЕ семінарське заняття розпочалося ще в автобусі. Ми під'їхали до прохідної Іллічівського порту, колектив якого бореться за звання колективу комуністичної праці.

Порт. Куди не глянь — всюди кипить робота. Порт дихає своїм трудовим життям. Але впадає у вічі одна деталь: майже не видно людей. «Руки» гігантських порталних кранів, що розташовані вздовж всіх причалів, виконують за них всі трудові роботи.

І ось ми на борту сухогрузу «Зірянін». Гостинні хазяї пропонують нам ознайомитись з кораблем і через декілька хвилин ми вже знаємо, що судно збудовано в 1912 році, а в 1956 році було заново перебудоване і споряджене сучасним обладнанням.

Для нас цікавим було довідатись про те, що перший помічник капітана Б. Найдѐнов — бувший випускник нашого університету і бувший редактор нашої багатотиражки «За наукові кадри».

СЕМІНАРСЬКЕ заняття розпочалося в затишному червоному кутку виступом студентки Т. Васько, яка розповіла про те, якою буде праця в комуністичному суспільстві.

Студенти В. Киторага та М. Киторага розповіли про успіхи робітників Одеського сталепрокатного заводу ім. Дзержинського. В 1962

році цьому заводу було присвоєно звання колективу комуністичної праці. Тільки за цей рік робітниками заводу було внесено 267 раціоналізаторських пропозицій, що дало економію державі, яка рахується десятками тисяч карбованців. Кращим колективом заводу є зміна делегата ХХІІ з'їзду КПРС заслуженого металурга УРСР Шамоніна, яка працює на прокатному стані. Робітники цієї зміни щодня підвищують свою кваліфікацію, оволодівають суміжними спеціальностями.

Студенти розповіли про взаємодопомогу і дружню підтримку, що стали законом у робітників заводу.

Про перевищення людей трудом говорив В. Соколов.

З інтересом слухали студенти розповідь членів екіпажа «Зірянін» про ті контрасти, які вони весь час бачать, між працею в капіталістичному й соціалістичному суспільстві.

— Ми, — говорить механік А. Казанцев, — буваємо в різних країнах і завжди стикаємось з портовими робітниками. Ось, наприклад, Гамбург. Порт високорозвинутої капіталістичної країни. Впадає в очі те, що на роботу тут дуже важко влаштуватися.

В Індії навантаження корабля проводиться вручну. Крюк для перенесення паків — ось вся «механізація» портового робітника Бомбеї.

Там, де в нас з допомогою механізації легко справляться 7-8 чоловік, в індійському порту зайняті 100—150 чоловік. За 10—12-годинний робочий день вони одержують 3 піастра, на які не можуть прогодувати навіть самі себе, не кажучи вже про сім'ю.

— Наш девіз: один за всіх, — всі — за одного, — сказав В. Мігуль. — Сподіваємося, що в 1965 році екіпаж завоює звання колективу комуністичної праці. Всі члени нашої машинної команди — раціоналізатори.

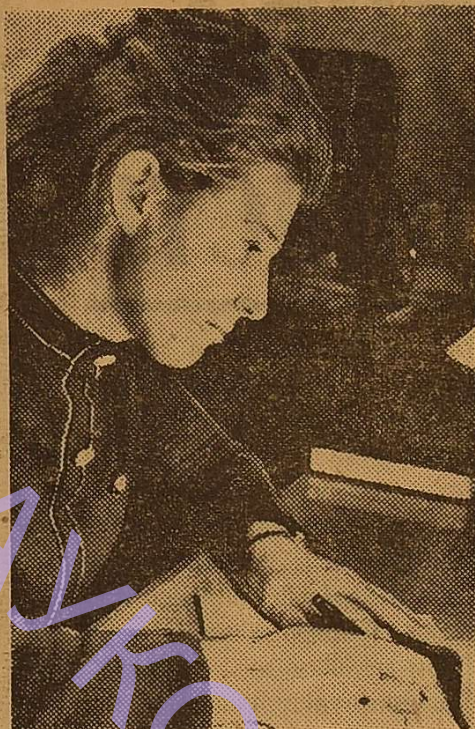
З цікавими розповідями виступили т. т. Глінка, Никифоров та інші. Доцент Д. Бельфор, підводячи підсумки заняттю, подякував морякам за цікаві розповіді й подарував їм від імені кафедри книгу «Комуністичне виховання трудящих в період розгорнутого будівництва комунізму», яка є збірником наукових праць Всесоюзної конференції, що відбулась в Одеському університеті.

ПОДІБНЕ семінарське заняття не єдине. Кафедра запланувала декілька таких занять. Чергове заняття на тему «Колгосп — школа комунізму» буде проведено в колгоспі ім. ХХІІ з'їзду КПРС, яким керує двічі Герой Соціалістичної Праці М. Посмітний.

О. СЕМЕРІН.

НА ЗНІМКУ: студент І курсу О. ЗУБАНОВ готується до іспитів. Фото А. СМАГІНА.

НА ЗНІМКУ: студентка V курсу ЛІДІЯ ПОДМАЗКО в кабінеті наукового комунізму готується до занять. Фото А. СМАГІНА.

ЗВІТУЮТЬ ДИПЛОМАНТИ

НА механіко-математичному факультеті проходив захист дипломних робіт. Державна екзаменаційна комісія на чолі з професором Московського ордену Леніна університету ім. М. В. Ломоносова А. Шидловським заслухала доповіді 58 студентів-обчислювачів і механіків VI курсу.

Більшість робіт одержали відмінну й добру оцінку. Робота студента В. Кирилова рекомендована до друку в збірнику студентських робіт. Студентка Г. Маслова виявила слабку математичну підготовку і її робота визнана незадовільною.

Відмінною визнана робота студента індонезійської республіки М. Існаїні.

Тематика більшої частини робіт дипломників зв'язана з прикладними завданнями сучасної механіки і обчислювальної математики. Ю. ШМАНДІН.

ІСПИТ СКЛАДЕНО

ЦИМИ днями студенти-шестикурсники вечірнього відділення юридичного факультету склали іспит з наукового комунізму.

Особливо успішно склали т. т. Поплавський, Чалий, Бойков, Іванов, Мурадьян, Московенко, Стацюра та Мелоніді. Вони виявили глибокі знання матеріалу, вміння пов'язати теорію з практичними завданнями.

НА ГОРОДІ БУЗИНА...

— Ну що, пора? Боржників не привели, дружинники не прийшли. Залишається одне питання.

Так розпочиналось засідання комсомольського бюро механіко-математичного факультету 14 грудня. Звітує культсектор Надя Алімова. Їй нічого сказати. Допомагає секретар бюро Володимир Колесник.

— Як іде підготовка до новорічного вечора?

Звичайно, це важливе питання, але головне зараз — підготовка до іспитової сесії. Адже справи на механіко-математичному факультеті не блискучі. Ще на сьогодні є студенти, які мають академзаборгованість. Лише на другому курсі 15 «хвостистів». А з порядку денного знімається саме найбільше питання. Мабуть, членів бюро не

НА П'ЯТОМУ ІСТОРИЧНОМУ

АКТИВНО проходять семінарські заняття з наукового комунізму на V курсі історичного факультету. На кожному семінарі виступає 12—15 студентів. Півкурсу!

Курс наукового комунізму викладається у вузах всього другий рік. Наші студенти уяснили, що він вимагає серйозного й вдумливого його вивчення, що вивчення

основ марксистсько-ленінського вчення приводить до формування цільного світогляду — найпередовішого світогляду сучасності.

Тому всі сумлінно вивчають цей курс. Можна з впевненістю сказати, що екзамен з основ наукового комунізму п'ятикурсники складуть на «добре» та «відмінно».

В. КИТОРАГА

ДЛЯ ЗАОЧНИКІВ

З 2 січня Нового року розпочинається зимова сесія для студентів-заочників, для тих, хто без відриву від виробництва успішно підвищує свою кваліфікацію, свою освіту.

Ми звернулись в учбову частину й попрохали розповісти про те, як університет підготовлений до того, щоб прийняти заочників.

Заочна сесія — період завжди дуже складний. До неї мусить бути проведена велика підготовча робота. Тут і розсилання викликів, і підготовка приміщення, і розклад. Але ця сесія має свою особливість. Справа в тому, що до нас переведено близько 300 студентів з вузів інших міст. В їх залікових книжках створилась велика різниця в зв'язку з невідповідністю учбових планів. Ліквідація цієї різниці вимагає великого напруження не тільки від студентів, але й від всіх співробітників ЗНФ і викладачів.

Створити заочникам всі умови для успішного складання сесії — справа честі всього колективу.

треба позбавлятися.

Нетерпимість до несправедливості, нечесності — обов'язок комсомолу. Тут за бюро важливе слово. А як же бюро факультету може бути авангардом, коли деякі його члени самі неорганізовані, недисципліновані? Бюро збирається раптово, на порядок денний виносяться питання без належної підготовки. Тому одні питання знімаються, а по інших і сказати нічого.

Без мрії не можна жити. Без планів теж. А на механіко-математичному нехтують цією аксіомою. Плану засідань бюро не має (?). Ось так-ні контролю, ні звіту. В бюро застій, незгода, звідси: не порядок на курсах. В цьому немала провина В. Колесника, бо сам він не горить завзяттям, молочечим непокоєм.

Стіннівка — гостра зброя. «Висить німая, а ледаря лає», кажуть в народі. Але її зневажають мате-

матики. Сектор преси Б. Калинник й академік Н. Бабенко та В. Комарова ще не розкачалися. Лише в грудні з'явилися перші стіннівки та факультетська газета.

На курсах беруться за виховну роботу після вжиття адміністративних заходів. Зовсім так, як кажуть: на городі бузина, у Києві Пріська.

Всі намагання деканату не досягнуть мети, коли з недисциплінованістю і відставанням не боротиметься вся громадськість, кожен комсомолець. І не час від часу, а завжди, щоденно. Компаніщина в комсомольській роботі не приносить сподіваних наслідків.

Не можна сказати, що всі комсомольці механіко-математичного факультету байдужі, пасивні. Йдеться про факультетське й курсові комсомольські бюро. Вони плентаються у хвості. А з них спитають, бо їм довірили.

А. МИКИТЕНКО.

НАБЛИЖАЄТЬСЯ новий 1965 рік, який буде ювілейним роком для нашого університету. І в той час, коли наш славний університет буде святкувати свою знаменну дату, наша школа молодого лектора зробить випуск своїх слухачів.

Потрібно відзначити, що школа молодого лектора-пропагандиста, яка була створена парткомом в 1963 р., це перша школа такого типу не тільки в нашому місті, а й в республіці, тому, безумовно, вона — гордість нашого університету. Адже приємно чути від наших гостей, які приїждять до нас з інших вузів, що школа зацікавила їх і вони охоче візьмуться за організацію таких шкіл в своїх вузах.

Безумовно, організаційний набір в школу пройшов непогано. Та цифра, яка засвідчувала, що бажаючих записано близько 200 студентів, заспокоїла всіх. І, на жаль, керівники партійних та комсомольських організацій деяких факультетів після роботи по організації школи, почали байдуже ставитися до неї. Адже той факт, що такі факультети, як механіко-математичний, фізичний, іноземних мов не мають жодного представника в школі молодого лектора говорить сам за себе.

Правда, коли цю статтю здавали вже до набору, з факультету іноземних мов повідомили, що у них є такі студенти, які бажають вчитися в школі молодого лектора.

Зараз, як правило, школу відвідують близько 70 студентів. Для університету це дуже мало, але не треба зараховувати слухачами школи тих студентів, які бувають на лекціях два чи три рази на рік. Безумовно, ми — за масовість школи, ми — за те, щоб школа була центром ідеологічного навчання наших молодих пропагандистів, але ми проти того, щоб посвідчення про закінчення школи видавали людям, які тільки значаться в списках школи. Тому зараз

СПРАВА КОМСОМОЛЬСЬКА

же треба переглянути список слухачів школи і вжити заходів, щоб вона мала свій твердий склад.

А що ж роблять комсомольські організації на факультетах? Там, де палає комсомольський вогник, де комсомольські працівники відповідально ставляться до доручень, там завжди все впорядковано. Наприклад, на історичному факультеті. Не чекаючи вказівки, тут було проведено перевірку, як же студенти факультету відвідують школу. І якщо ви прийдете на заняття школи, то побачите, що серед присутніх слухачів майже половина істориків.

Саме життя підказує, що школа молодого лектора й студентська лекторська група — це перш за все справа комсомольської організації, точніше агітсекторів комсомольських бюро факультетів. Але, на жаль, на деяких факультетах самі комсомольські працівники не знають, що вони відповідальні на своєму факультеті за склад школи молодого лектора. Питаємо у відповідального за агітсектор на механіко-математичному факультеті як навчаються студенти факультету в школі, питаємо з надією почувати щось об'єктивне, а у відповідь чуємо байдуже. «А я не знаю». Тут, як кажуть, коментар не потрібний.

При комітеті комсомолу діє зараз студентська лекторська група, яка провадить велику роботу по лекційній пропаганді не тільки в нашому місті, а й за межами його. Більшість членів лекторської групи, незважаючи на те, що вони мають уже чималий досвід, є активними слухачами школи молодого лектора.

Зараз лекторська група поповнюється молодими пропагандистами, які тільки закінчують розробляти свої перші лекції. Тому комітет комсомолу створює бюро

лекторської групи. Воно буде займатись не тільки організацією читання лекцій, а й іншими питаннями, на одному з яких я хотів би зупинитися.

Не секрет, що деякі молоді лектори, буває, допускають помилки, а іноді самі роблять аналіз фактів, в якому вони ще потребують допомоги. Тому необхідно, щоб всі лекції, які готують наші студенти,

ГОЛОВНЕ — ІДЕЙНІСТЬ

В № 35 газети «За наукові кадри» була опублікована стаття «Кому це потрібно?» студента історичного факультету В. Шевченка, в якій він висловив свою думку щодо лекції про Сергія Єсеніна. В. Шевченко писав про те, що в лекції було приділено занадто багато уваги тінювим місцям з життя поета й, зрозуміло, дивувався з цього.

У зв'язку з виступом В. Шевченка редакція одержала від студентів декілька листів-відгуків про лекцію Логвіновського, а також лист самого Логвіновського, де він не погоджується з критикою на його адресу.

Ряд студентів пишуть про те, що тема лекції, яку прочитав Логвіновський, викликала великий інтерес. І це не випадково. Молодь любить поезію, жадібно тягнеться до віршів і тим паче привертає її увагу творчість такого великого поета, як С. Єсенін. Студенти пишуть про яскравість і велику кількість матеріалу, яким оперує лектор, про його самого, як людину, що любить літературу, поезію.

Об'єктивно міркувати про зміст прочитаної лекції можна було б тільки на підставі її тексту, але такого у Логвіновського не було, хоча з цією темою він виступав вже п'ятий рік. Через відсутність тексту лекції основою для розмови про неї є відгуки самих студентів в тому числі й опублікована в нашій газеті замітка В. Шевченка, і лист до редакції самого Логвіновського.

Що, на наш погляд, викликало суперечливі відгуки про лекцію? Перш за все, Г. Логвіновський, очевидно, недостатньо уяснив собі характер публічної лекції, її своєрідність, яку мету вона переслідує і до якої аудиторії звернена.

Перед лектором стояло важливе завдання — розповісти широкій студентській аудиторії про Єсеніна, про його складний і суперечливий життєвий і творчий шлях. Тут велике значення має вміння зрозуміти й відокремити другорядне від головного, побачити те, що складає тенденцію творчого розвитку поета, художню цінність. Але тільки зрозуміти й навіть сказати про це — це недостатньо. Тут дуже важливе значення має розставлення акцентів, тут до суворого розрахунку повинна братися питома вага фактів, що відокремлюють Єсеніна від «есенінщини». Тут мусить бути врахований характер кожного факту, бо відомо, що не кожний момент біографії людини має виховне значення.

Як свідчать не тільки стаття Шевченка, але й лист Г. Логвіновського він нечітко уяснив ці моменти публічної, популярної лекції, захопившись негативним особистого життя Єсеніна, втратив почуття міри. В своєму листі Логвіновський виправдується тим, що не він придумав факти, які обу-

рили деяку частину аудиторії, а використав свідчення сучасників Єсеніна. Він посилається на спогади про Єсеніна Горького, Виноградської і навіть Марієнгофа — матеріал строкатий, неоднаковий за своєю ідейно-естетичною якістю. І тому він вимагає критичного, кваліфікованого підходу, почуття міри в його використанні й просто естетичного смаку у виборі фактів.

Логвіновський пише, що він хотів показати Єсеніна в його протиріччі, окремими моментами життя поета пояснити його творчість. Чи не для того, хоча б посиланням на авторитет Горького, лунало в лекції в зв'язку з іменем Єсеніна слово «хуліган»?

Чи не для того, щоб пояснити ідейне протиріччя Єсеніна було розказано не тільки про «рокову жінку» Айседору Дункан, але й навіть про Зінаїду Райх з цитатою з Бернса: «В недобрий час я взяла жону в начале мая месяца... і навіть про Галю Бениславську? Чи не з цією метою в лекції наведено те місце з спогадів С. Виноградської, на яке звернув увагу В. Шевченко, де говориться про те, що «вокруг Єсеніна постійно галдела ватага людей, среди которой он был самым шумным, самым галдящим?»

Не допомагають краще зрозуміти Єсеніна інші уривки з тих же спогадів, які процитовані в лекції в листі. Ми віримо, що не ці факти зайняли основне місце в лекції, але їх було невиправдано багато. І чи так вже ці приклади «доречні й необхідні», як пише Логвіновський і чи не говорять вони про інше — невміння використати критичний матеріал, про нерозуміння того, що слід сказати молоді в лекції про Єсеніна.

Основним аргументом і надійним захистом, як вважає Логвіновський, є його посилання на Горького. Але ж вони — ще один доказ безпорадності автора у поводженні з критичною літературою, доказ наївної віри в могутність цитати запозичної у авторитетів.

Однак, посилення на найвищі авторитети все-таки не позбавляють нас необхідності самостійно мислити й оцінювати прочитане. Головне для нас в горьківській оцінці — висока людяність Єсеніна, щедроти його поетичного дару. Але деякі твердження Горького є суперечливими, з ними не хочеться погоджуватись, вони здаються перебільшеними. Логвіновський же «втягнув» з горьківського тексту те, що його цікавило, ігноруючи головне в оцінках Горького. Так вийшло з «Бесідою з письменниками-ударниками», на яку «посилається» Логвіновський. Вирвавши з неї фразу «Він став хуліганом в повному розумінні цього слова» і сховавшись за слова Горького «Критика нам потрібна, але боятися есеніних причин немає», Логвіновський цим і об-

спочатку слухалися на бюро лекторської групи і затверджувались.

Іде час. У травні група лекторів прийме до своїх лав поповнення. В школу молодого лектора придуть нові люди. І треба, щоб секретарі комсомольських бюро факультетів вже зараз виявили бажаючих вступити до школи.

А. ГРИЦАЙ,
заступник секретаря комітету комсомолу.

СТАКАН

УЯВІТЬ собі: до вас постукає. Ви відкриваєте двері, на порозі стоїть людина, вона просить води стакан. Що ви робите? Тут є два варіанти. Перший — ви гостинно запрошуєте цю людину й задовольняєте її прохання. Другий, і це в гіршому випадку, ви відмовите цій людині.

На жаль, нещодавно було зовсім не так. Студент Петро постукав в сусідню кімнату. Не відкриваючи дверей, «хазяїн» запитав:

— Чого тобі?

— Можна стакан води?

Ледве встиг він це вимовити, як раптом відчинились двері й здоровенний кулак так тріснув Петра по потилиці, що той грохнувся на підлогу й ніби на санках просунувся по начищеному паркету.

В цей час з 20-ї кімнати вибігли друзі Петра.

— Хто бив? — запитали вони.

— У! — ледве протяг він, держачись за нижні щелепи, й показав на 16-ту кімнату. 20-та кімната вривається в 16-ту. Накинувшись на винуватця. На допомогу прийшли друзі.

Рукопашна сутичка. Використовується холодна зброя і теплі компреси. Пляшка летить на чийсь голову, у відповідь — тарілка з вінегретом, від якої в очах заплигли різнобарвні метелики.

...На столі стоїть стакан з водою. Іде засідання студкому гур-

ФЕЙЛЕТОН

тожитку. Обговорюють бійку, що учинилась через стакан чистої води. Ось вони, винуватці. Зачинщик — студент IV курсу фізично-

ВОДИ

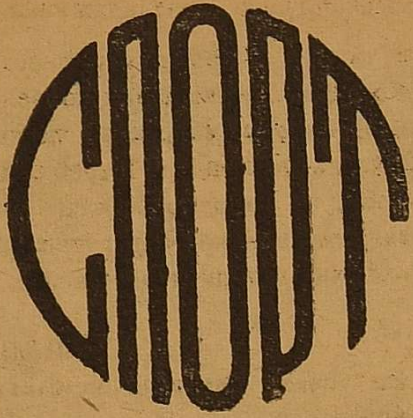
го факультету Кривошеєв. Він перший наніс удар. Йому слово. Кривошеєв намагається виправдати себе, він щось доводить, аж піт виходить на лобі, і скоса подивляється на стакан води, що стоїть на столі. Якби він випив тепер цю воду, але...

Студком заслухав учасників бійки А. Берковського (II курс), В. Шевчука, П. Швеца, В. Яковенка (IV курс), М. Тютюнка (історичний факультет). До речі, Тютюнок так вів себе розв'язно на студкомі, ніби його безпідставно в чомусь обвинувачували. А коли йому роблять зауваження, він обзиває того (?)... скотиною. До речі, цього ніхто не помітив, бо ніхто не виступив, не осудив. А потрібно було б. Починається з грубого слова — кінчається бійкою.

Засідання студкому одногосно вирішило висилити Кривошеєва з гуртожитку, а всім іншим вивести сувору догану. Поки що останнє слово за пленумом комітету комсомолу.

Цікаво, як вирішать там.

М. ВАСИЛЬЄВ.

Є РЕКОРД!

учасників змагання були й студенти, й викладачі.

В командному заліку боротьба розгорілась в основному між філологами та фізиками. З невеликою перевагою перемогли філологи. Їх команда другий рік стає чемпіоном університету. Друге місце за фізиками.

Декілька слів про істориків. Їх команда в складі п'яти чоловік

зайняла III місце. А Коваль, В. Бачило, В. Воронцов і М. Гончаренко зайняли другі місця в своїх вагових категоріях, а М. Панченко став чемпіоном університету. Якби команда істориків нараховувала не п'ять, а сім учасників, або ж хоча шість, то вони могли б розраховувати на перше або ж, у всякому разі, на друге місце. В особистій першості чемпіона-

ми університету в порядку вагових категорій стали т. т. Надутік, Панченко, Рибкін, Колесник, Чернобаєв, Садченко, Терещенко, Костенко, Мюльберг.

Змагання завершилися успішним виступом штангіста напівсередньої ваги Володимира Чернобаєва. Він штовхнув штангу вагою в 130 кг. Це новий рекорд університету.

В. АНТОНОВ.

НЕ дуже багато любителів спорту прийшло 5 грудня в спортивний зал ОДУ. А шкода. Вони б стали свідками захоплюючої чотирьохгодинної боротьби найсильніших людей нашого університету — штангістів.

В особисто-командній першості університету брали участь представники всіх факультетів, крім механіко-математичного. Серед

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

ЗАХОДІВ ВЖИТО

В статті Є. Айтуганової «Більше наполегливості» (№ 31 газети «За наукові кадри») правильно й своєчасно ставилось питання про низьку якість політзанять на факультеті.

23 листопада на факультеті відбулись відкриті партійні збори, на яких йшла мова про стан учбово-виховної роботи на факультеті. В процесі обговорення цього питання відзначалась якість політгодин в групах і курсах географічного факультету. Зокрема, вказувалось на те, що деякі політгодини проходять сухо, нецікаво.

Партійні збори в своєму рішенні поставили перед партійним бюро завдання: покращити якість політзань, встановити постійний контроль за їх проведенням, підвищити роль комсомольських бюро курсів у виборі тем політзань.

Зараз вже дещо урізноманітнено форми виховної роботи: проведено політгодини по міжнародному становищу, загальнофакультетське обговорення кінокартини «Гамлет» з участю кафедр зарубіжної літератури; проведено зустріч студентів факультету з професором В. Цесевичем, який поділився своїми враженнями від перебування в США.

О. ПОЛОСА.

ПРОТЯГОМ 20 РОКІВ

МОЛОДОЮ дівчиною прийшла до нас на хімічний факультет Люся Шитікова. З того часу вона — беззмінний секретар деканату. Робота секретаря велика й відповідальна: видача довідок, оформлення дипломів, робота над розкладом та багато іншого. Вважаючи свою роботу найважливішим ділом в своєму житті, Люся вже протягом 20 років добре справляється зі своїми складними обов'язками.

Співробітники та студенти факультету люблять і поважають свого секретаря. Вони бажать їй і в подальшому бути такою ж уважною до людей і сумлінною в роботі, нових успіхів в труді та житті.

Н. ОЛЕНОВИЧ,
В. ЄРМІЛОВА.

ПРОГНОЗИ І ДІЛА

ЛИСТАЮЧИ поживклі номери «За наукові кадри», я випадково натрапив на цікаву замітку «Спортивні прогнози песиміста», яка глибоко схвилювала мене своєю актуальністю, хоча з дня її публікації минуло 7 років. Дозволимо собі навести її майже повністю.

«ЧОГО НЕ БУДЕ В 1958 РОЦІ:

— Першого місяця у наших волейбольних команд (чоловічої і жіночої).

— Спортивної форми у наших спортсменів.

— Добудовано павільйон на стадіоні.

— I і II курси ходити на заняття з фізвиховання.

— Душу у спортзалі, як і пічника для підігріву води.

БУДЕ:

...— Голими і босими виступатимуть університетські спортсмени на змаганнях.

— Допотопні гімнастичні снаряди.

— 2 місяці висіти номер «Спорту».

— Неробство у спортклубі».

Чи підтвердяться прогнози песиміста? На превеликий жаль, багато з них збулися не тільки в 1958 р., але і в 1964 році.

Що ж ми спостерігали в роботі кафедри фізвиховання на протязі цих років? Безперечно, деякі досягнення були: I місце волейбольної і баскетбольної жіночих команд в 1961—63 роках, добудовано павільйон на стадіоні (хоча й дістався він і не спорткафедри), своєчасно вивішуються номери «Спорту», студенти стали акуратніше відвідувати заняття з фізкультури.

На цьому перелік успіхів можна й скінчити.

В протилежність авторові згаданої вище замітки ми оптимісти, але й оптимісти повинні рахуватись з реальними фактами, а факти ці далеко не радують.

Завідує кафедрою О. І. Козирев, і тому ми вважаємо, що наші критичні зауваження стосуються в першу чергу саме його.

Посудіть самі.

Ми ще ніколи не чули про який-небудь диспут на спортивні теми, організований кафедрою фізвиховання, не могли, як не намагались, познайомитись з науковими працями викладачів цієї кафедри.

Спортивні вечори, що зрідка проводяться, дуже бліді й нецікаві, й тому вони мало сприяють популяризації спорту. Здається навіть, що навколо кафедри пройшли непоміченими блискучі успіхи радянських спортсменів в Римі та в Токію, тому що кафедра виявляє на подив стійку любов до

XVI олімпіади в Мельбурні, про що свідчить ретельно оформлений стенд восьмирічної давності, що знаходиться у спортивному залі ОДУ. Що правда, старший викладач кафедри О. Л. Крижанівський, який відповідає за наочну агітацію, робить деякі спроби йти в ногу з подіями у спортивному житті, але ці спроби виявляються лише в дуже нудних переказах усім відомих газетних статей про Токійську олімпіаду.

Якщо проглянути звіти кафедри про проведену роботу та підготовку спортсменів-розрядників, яких з'являється по 600—700 чоловік щороку, може скластися враження, що справи йдуть цілком нормально, але результати участі університетських спортсменів у спартакіадах міста й республіки не можуть не викликати серйозної тривоги. Це одні з останніх місць в міських змаганнях з футболу, фехтування, акробатики та деяких інших видів спорту. З таких видів, як боротьба (класична, вільна й самбо), гребля, стрибки у воду, університет взагалі не виставив команд на міській спартакіаді. Сумні підсумки виступів наших команд з цих видів і в республіканських змаганнях, на треба ще додати останні місяці з штанги, велосипеда, баскетбола та волейбола (чоловічі команди).

Загальне місце нашого університету в спартакіаді вузів МВССО УРСР 10-те з 12. Як бачите, картина досить безраднісна й саме тому слід запитати керівництво кафедри фізвиховання: де ж ті розрядники, яких, згідно звітів, кожного року готує вона сотнями.

А як тренуються наші спортсмени?

Візьмемо, наприклад, такий важливий вид спорту, як легка атлетика, який в основному веде викладач Р. М. Корчемний і до недавнього часу вів О. Л. Крижанівський. Заняття Р. Корчемного проходять жваво, інтенсивно, з справжнім вогником, студенти охоче відвідують тренування й підвищують свою спортивну майстерність, завжди одержуючи добру, корисну пораду від тренера, який постійно знаходиться серед них. Цього не можна ніяк сказати про заняття, які вів О. Л. Крижанівський. Студенти займалися самі, а викладач знаходився в той час в прийнятій напівдрімоті чи розмовляв у протилежному кінці спортзалу.

Або візьмемо інший приклад. Тренер з кульової стрільби В. А. Галайчук за декілька років виховав велику кількість розрядників, в середньому 150 в рік, які гідно захищають спортивну честь університету й завжди з любов'ю і повагою говорять про свого наставника, який вкладає, як ка-

жуть, всю душу в свою роботу і є культурним та чуйним педагогом. Повним контрастом роботі В. А. Галайчука може бути робота викладача Т. М. Гутваха, який за 8 років перебування на кафедрі фізвиховання підготував (не на папері, а в дійсності) лише декілька спортсменів III розряду, а команда штангістів університету регулярно посідала одне з останніх місць в міських та республіканських змаганнях. І це пояснюється не лише халатністю в роботі Т. М. Гутваха, як тренера, але й грубим і нетактовним його ставленням й до учнів, і до колег по роботі, від яких він навіть слухати не хоче ніяких порад.

Не можна не додати до цього, що спортивної форми наші студенти досі так і не мають. Студенти, які систематично займаються спортом, як і раніше, тренуються в чому завгодно. Усім нам соромно, що нема гарячого душу у спортзалі.

Зовсім не з якоїсь недоброчинності до кафедри фізвиховання ми так докладно зупинились на недоліках в її роботі. Але ж наближається славне сторіччя Одеського університету й усі кафедри нашого вузу провадять велику науково-дослідну та виховну роботу, готуючи щорічно тисячі молодих будівників комунізму. Нам будувати комунізм і нам жити при комунізмі, але гармонійно розвинута душею і тілом людина комуністичного завтра формується сьогодні, і всім нам дуже хочеться, щоб кафедра фізвиховання, якій довірена така відповідальна ділянка в цій благородній справі, йшла б у ногу з усім великим і дружним колективом професорів і викладачів нашого університету.

Ми вже казали, що на відміну від автора замітки, з якої починався наш виступ, ми є оптимістами, і твердо віримо, що в 1965 році:

НЕ БУДЕ:

Колишніх недоліків в роботі кафедри фізвиховання і окремих її викладачів.

БУДЕ:

— Активно провадитись науково-дослідна робота.

— Підготовка спортсменів-розрядників не на папері, а на змаганнях.

— Перемоги в багатьох міських і республіканських змаганнях.

— Цікаві спортивні вечори, лекції та диспути.

А також багато й багато нового, хорошого й корисного в спортивному житті найкрупнішого і найстарішого вузу Одеси, державного університету ім. І. І. Мечникова.

Ми переконані, так буде!

Петро ОПТИМІСТИЧНИЙ.

ЗУСТРІЧ З МИТЦЯМИ

НА черговому засіданні секції театру Клубу етики та естетики, що відбулося 18 грудня, обговорювалась п'єса Едуарда Радзинського «104 сторінки про кохання».

До студентів завітали митці театру ім. А. Іванова: головний режисер і постановник В. Боржко, виконавці ролі Наташі Т. Кибальникова і Л. Мершій, ролі Євдокимова — заслужений артист РРФСР Б. Зайденберг.

В СЕЛІ

А ВТОР цього вірша закінчив філологічний факультет університету минулого року й поїхав на село. Там він зараз працює вчителем вечірньої школи.

Свистить, гойдається на деревах вітер,
Доріжки-стежки пилом замело,
Гірким полином пахнуть навіть квіти.

Село.
Отак воно віта нового вчителя.
Готель скрипучі двері розкрива,
Біжать з зерном машини, шум глушителів.

Жнива.
Мені навчать дорослих доручили.
Вони утомлені (якийсь не встигне й вмитись)

За парту сядуть, хоч не відпочили,
Вчитись.

І за увагу, мозолі і втому,
За те, що руки мають роботящі,
Навчу їх слову рідному, живому
Найкраще.

В. ОЛІНИК

НА ВОГНИКУ

ПІДГОТОВКА до вечора «Географічний вогник», в який взяв активну участь весь колектив факультету, розпочалась давно.

Всі з нетерпінням чекали цього вечора. Нарешті, він настав.

Коли всі присутні зайняли свої місця, Е. Розинський розпочинає вечір. Першою співає студентка Зоя Калинковська, яка добре виконала три пісні. В нагороду Зої вручається приз.

Ліля Айтуганова, студентка IV курсу, виконує пісню «На сьомому етажі».

Оголошуються танці. Весело закружляли пари...

На вогник все прибувають гості. Всім, хто заходить до зали, впадає в очі плакат: «Потому, що нам нельзя без песен, чтобы в сердце не забралась плесень». І начебто підтверджуючи це, всі присутні з ентузіазмом співають «Глобус» і марш географів.

Професор кафедри фізгеографії С. Білозеров читає свої вірші, які він щойно написав. У відповідь йому студенти Смокова, Полякова, Айтуганова й Розинський виконують пісню «Дівушка с зелеными глазами». Пісню на слова професора, музику до якої написав Е. Розинський.

Студентка V курсу Суркова проводить географічну вікторину. Иде змагання між III і V курсами. Переміг п'ятий. Йому приз...

Г. ХОРУЖЕНКО.

Редактор Є. ГОГУНСЬКИЙ.